

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Кітіченко Андрій Сергійович 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2009 році Харківську державну зооветеринарну академію та здобув освітній рівень «Магістр» за спеціальністю «Ветеринарна медицина», професійна кваліфікація лікар ветеринарної медицини; аспірант кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету з 2022 р. до цього часу; виконав акредитовану освітньо-наукову програму Ветеринарна медицина.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Полтавського державного аграрного університету Міністерства освіти і науки України, м. Полтава від 5 березня 2026 року № 54 у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Андрій ЗАМАЗІЙ**, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки Полтавського державного аграрного університету.

Рецензентів –

Олег КРУЧИНЕНКО, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки Полтавського державного аграрного університету;

Світлана МИХАЙЛЮТЕНКО, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

Офіційних опонентів –

Микола БОГАЧ, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач станції Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»;

Олександра БОЙКО, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Дніпровського державного аграрно-економічного університету,

на засіданні «18» травня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина Кітіченку Андрію Сергійовичу на підставі публічного захисту дисертації

«Нематодози травного тракту собак (поширення, діагностика та заходи боротьби)» за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина.

Дисертацію виконано у Полтавському державному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Полтава.

Науковий керівник: Віталій МЕЛЬНИЧУК, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація написана українською мовою, її основний зміст викладено на 120 сторінках комп'ютерного тексту і включає: вступ, огляд літератури і вибір напрямів досліджень, загальну методику та основні методи досліджень, результати досліджень, аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки, пропозиції виробництву, список використаних джерел. Робота ілюстрована 27 рисунками, 25 таблицями та містить 10 додатків. Список літератури містить 218 джерел, у тому числі – 136 латиницею. Дисертація відповідає п.6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Кабінетом Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 4 статті у фахових наукових виданнях України категорії Б (1 із них – одноосібно), 7 тез доповідей на наукових конференціях, 1 патент України на корисну модель та 1 методичні рекомендації.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Публікації у фахових виданнях України категорії Б

1. Кітіченко А. С., Мельничук В. В. Вікова динаміка та породна сприйнятливість собак за кишкових нематодозів у місті Харків. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26 (3). С. 92–96. <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.03.17> (Здобувач визначив вікову і породну сприйнятливість собак до збудників нематодозів травного тракту та підготував статтю до публікації).

2. Кітіченко А. С., Мельничук В. В. Поширення нематодозів травного тракту в собак на території міста Харків. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 117–121. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.20> (Здобувач визначив видовий склад та показники інвазованості собак збудниками нематодозів травного тракту та підготував статтю до публікації).

3. Кітіченко А. С. Випробування ефективності удосконаленого способу копроовоскопії за шлунково-кишкових нематодозів собак. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (4). С. 145–150. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.04.24>

4. Кітіченко А., Мельничук В. Зміни гематологічних показників у собак за нематодозів травного тракту. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького. Серія: Ветеринарні науки*. 2025. № 27 (117). С. 185–190.

<https://doi.org/10.32718/nvlvet11725> (Здобувач дослідив гематологічні зміни у собак за нематодозів травного тракту та підготував статтю до публікації).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Кітіченко А. С. Аналіз моніторингових досліджень щодо епізоотологічної ситуації з шлунково-кишкових нематодозів собак на території України. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (20–21 лютого 2023, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 62–65.

6. Кітіченко А. С. Моніторинг гельмінтозів собак на території України. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (26–27 квітня 2023, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 41–43.

7. Кітіченко А. С. Сезонна динаміка токсокарозу собак. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого 2024, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 96–97.

8. Євстаф'єва В. О., Приходько Ю. О., Мельничук В. В., **Кітіченко А. С.** Застосування симбіотику «Ентеронормін» в комплексному лікуванні собак за токсокарозою інвазії. *Сучасні епідемічні виклики в концепції «Єдине здоров'я»*. Матеріали V щорічної міжнародної науково-практичної конференції (21 травня 2024, м. Тернопіль). Тернопіль: ПП «Салон софт», 2024. С. 18. (Здобувач визначив ефективність комплексного лікування собак за токсокарозою інвазії та підготував тези до публікації).

9. Кітіченко А. С. Сезонна динаміка трихурузу собак на території міста Харків. *Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри терапії імені професора П. І. Локеса (23–24 жовтня 2024, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 130–131.

10. **Кітіченко А. С.**, Мельничук В. В. Контамінація лап собак збудниками нематодозів травного тракту. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (18–19 лютого 2025, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 62–65. (Здобувач дослідив особливості забрудненості дистальних відділів кінцівок собак яйцями збудників нематодозів травного тракту та підготував тези до публікації).

11. Melnychuk V., Yevstafieva V., **Kitichenko A.** Effectiveness of the application of an improved method of laboratory coproscopic diagnostics of toxocarosis in dogs. *Science and education: synergy of innovation. The 3rd International scientific and practical conference (October 26–28, 2025)*. MDPC Publishing, Berlin, Germany, 2025. С. 18–21. (Здобувач дослідив ефективність запропонованого способу копрооскопії за нематодозів травного тракту собак та підготував тези до публікації).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

12. **Кітіченко А. С.**, Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Меженська Н. А. Рекомендації з діагностики та заходів боротьби за нематодозів травного тракту

собак. Київ : ІВМ НААН, 2025. 27 с. https://doi.org/10.31073/vet_biotech.meth2025.11 (Здобувач проаналізував наявну наукову літературу що нематодозів травного тракту собак, провів наукові дослідження та підготував матеріали для методичних рекомендацій).

13. Мельничук В. В., **Кітченко А. С.**, Суворов Р. С., Погорелова Г. М., Євстаф'єва В. О., Гудзь Н. В. Спосіб копроскопічного дослідження собак на наявність яєць збудників нематодозів травного тракту та ооцист цистоізоспор: пат. № 159636, Україна: G01N 33/50 (2006.01) и 202405785 ; заявл. 06.12.2024 ; опубл. 18.06.2025. Бюл. № 25. 4 с. (Здобувач експериментально обґрунтував ефективність способу копроовоскопічної діагностики збудників нематодозів травного тракту собак та підготував матеріали для патенту).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Кручиненко Олег Вікторович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки Полтавського державного аграрного університету.

1. Таблиця 3.1 Поширення нематодозів травного тракту собак у місті Харків. Який вид гельмінта (гельмінтів) є найбільш патогенним для собак і чому?

2. ст. 59-60, на нашу думку у табл. 3.2 та продовженні табл. 3.2. слід навести відсотки із сотими.

3. Таблиці 3.3-3.6. Породна сприйнятливість собак за різних гельмінтозів. На наш погляд, дану особливість можна краще виокремити, якщо провести статистичний аналіз за допомогою критерію хі-квадрат Пірсона.

4. Скажіть будь ласка, який статистичний критерій Ви використали при проведенні попарних порівнянь трьох груп тварин?

5. Що Ви розумієте під терміном «чутливість методу»? Що впливає на чутливість методу за копроовоскопії?

6. Поясніть будь ласка, яким чином здійснювався вибір лікарських препаратів? Чи зареєстровані дані засоби в Україні?

7. Поясніть будь ласка, яким чином Ви вираховували кількість яєць у 1 г фекалій?

8. Чи рекомендований симбіотик «Ентеронормін™ з Йодіс+Сем для собак»?

У тексті трапляються поодинокі дефекти набору, невдалі вирази.

Михайлютенко Світлана Миколаївна, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу в цілому, вважаємо за необхідне висловити деякі зауваження та побажання:

1. Зазначте, під час дослідження гематологічних показників собак за паразитування збудників нематодозів травного тракту, чи враховували Ви їх статеву належність?

2. Чому, на вашу думку, найчастіше виявляли *Trichuris vulpis* (ЕІ – 20,8 %)?

3. Як саме ви диференціювали зажиттєво яйця токсокар і токсаскарисів, з огляду на те, що їх морфологічна будова подібна?

4. Чому серед такого значного кола збудників паразитозів ви не реєстрували бабезіоз?

5. У тексті не завжди подано латинські назви збудників курсивом (с. 110).

6. Конструкція «у(в) подальшому» є калькою, бажано замінити стилістично кращим варіантом. За правилами української мови конструкцію «в подальшому» не потрібно виділяти комами, стор. 68, 69, 71 та далі по тексту.

У тексті дисертації трапляються поодинокі технічні неточності, пов'язані з оформленням, а також окремі орфографічні помилки:

1. На стор. 68, 74: «при встановлені» слід замінити на «при встановленні».

2. На стор. 70: «знижуюються» слід виправити на «знижуються».

3. Також потребує уточнення наступне твердження:

«Так, всі схеми лікування проявили 100,0 %-ву ефективність, де при застосуванні «Бровермектину 1 % ін'єкційного» та «Альбендазолу-250 з ароматом яловичини» разом із «Ентеронорміном™ з Йодіс+Se» вже на 7 добу лікування дослідні собаки повністю одужали». Необхідно уточнити, за якими саме критеріями визначалося повне одужання тварин.

Богач Микола Володимирович, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач станції Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини».

1. На стор. 20 у межах одного речення наведено посилання на вісім джерел [18–25], а на стор. 46 — на сім джерел [190–196]. Така кількість посилань у межах одного твердження є надмірною і ускладнює визначення конкретного джерела інформації. Доцільно конкретизувати посилання відповідно до змісту наведених положень. Крім того, джерело [25] і [26] не повністю відповідає тематиці наведеного твердження.

2. Джерела [11], [26] та [141] є підручниками. Для підвищення наукової ваги роботи доцільно було б замінити їх на рецензовані статті, які містять актуальні дослідження з теми.

3. У розділі «Список літератури» виявлено дублювання джерел: позиції 21 і 79, 74 і 110, а також 147 і 204 містять одні й ті самі бібліографічні описи. Доцільно переглянути оформлення списку літератури та усунути повторне наведення джерел.

4. На стор. 22 серед завдань дослідження зазначено: «Вивчити видовий склад та поширення збудників нематодозів травного тракту собак у місті Харків». Водночас у розділі 3 «Результати досліджень», зокрема у підрозділі 3.1 «Епізоотична ситуація щодо нематодозів травного тракту собак у м. Харків», наведено дані про поширення нематодозів травного тракту собак на території окремих областей України, отримані за результатами аналізу статистичних матеріалів звітної документації Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (м. Київ). Водночас у тексті не наведено відповідного посилання на джерело цієї інформації.

5. На стор. 28 скорочення spp. слід подавати без курсиву. Водночас на стор. 30 і 40 назву родини *Ancylostomatidae*, на стор. 43 вираз *in vivo*, на стор. 107 назву виду

Dipylidium caninum, а на стор. 110 назви *T. vulpis*, *T. canis* та *T. leonina* необхідно писати курсивом.

6. На стор. 29 наведено твердження: «При відсутності дегельмінтизації собаки були більш заражені токсокарами у 2,9 раза, ніж тварини, яким не проводили дегельмінтизацію [74]». Формулювання містить тавтологію («при відсутності дегельмінтизації» та «яким не проводили дегельмінтизацію»), що потребує стилістичного уточнення.

7. На стор. 32 надруковано: «Також...», слід «також».

8. На стор. 33 надруковано: «...позитивних...», слід «позитивних».

9. На стор. 70 надруковано: «...знижуються...», слід: «...знижуються...».

10. На стор. 71 надруковано: «...віком та до 6 міс...», слід: «...віком до 6 міс...».

11. На стор. 92 надруковано: «...кількість...», слід: «...кількості...».

12. На стор. 104 у таблиці 3.24 надруковано: «987,70», а нижче в тексті: «687,70».

13. Чим, на Вашу думку, можна пояснити те, що показники екстенсивності трихурозної інвазії у собак віком до 6 місяців мисливських, службових, декоративних та безпородних порід є вищими, ніж у собак віком 6–12 місяців, а показники екстенсивності токскарозної інвазії у собак віком до 6 місяців мисливських порід є вищими, ніж у метисів і безпородних собак?

14. Чим, на Вашу думку, можна пояснити те, що сезонна динаміка нематодозів травного тракту собак характеризується піком токскарозної та трихурозної інвазій у літній та осінній періоди, тоді як пік токскарозної та унцинаріозної інвазій спостерігається восени?

15. На стор. 107 Ви пишете, що коливання у видовому складі збудників нематодозів травного тракту у різних регіонах України пов'язані з такими факторами як: регіональні відмінності клімату, що впливає на розвиток екзогенних стадій нематод і їх поширення; спосіб утримання собак. Як саме спосіб утримання собак впливає на показники поширення та видовий склад нематод травного тракту?

16. Чим можна пояснити значно вищий рівень контамінації дистальних відділів кінцівок собак яйцями нематод на прибудинкових територіях і в міських парках, порівняно з позаміськими озеленими територіями та які фактори середовища, на Вашу думку, найбільше впливають на ці показники?

Бойко Олександра Олександрівна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

1. Чи виявлена Вами закономірність у поширенні окремих нематодозів собак в різних областях нашої країни?

2. У таблиці 3.1 інформацію щодо кількості досліджених тварин можна було б подати у назві таблиці, зазначивши один раз «n = 1967».

3. Як Ви вважаєте, чому метиси та собаки мисливських порід більш уражені нематодозами, ніж декоративні та службові собаки? Які фактори, можливо, впливають на рівень зараження?

4. У таблицях 3.3-3.6 зазначено одна і та сама кількість досліджених собак різних порід та кількість інвазованих тварин (EI, %). Тому, ймовірно, краще було б

об'єднати їх в одну таблицю, де можна було б вказати показники екстенсивності інвазії по кожному захворюванню.

5. Скажіть, будь ласка, чи є достовірна різниця у показниках екстенсивності нематодозних інвазій у різних порід і чи можна застосувати ці результати для подальшого прогнозування рівня ураження тварин?

6. Як Ви вважаєте, чому за токсокарозу та трихуриду собак пік інвазії встановлено влітку та восени, а за токсокарозу та унцинаріозу – лише восени?

7. Чому гематологічні дослідження, а також дослідження біохімічних показників сироватки крові проведені Вами лише за трихуриду та токсокарозу?

8. У таблиці 3.19 кількість досліджуваних тварин краще було зазначити у назві, вказавши $n = 15$.

9. На рисунках 3.15 та 3.18 є помилки у підписах до рисунків.

10. Чому вивчення антигельмінтної активності препаратів, а також ефективність комплексної терапії Ви вивчали лише за трихуриду й токсокарозу, хоча у собак м. Харків виявлено окрім збудників цих захворювань ще токсокарисів і унцинарій?

Замазій Андрій Анатолійович, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки Полтавського державного аграрного університету.

Роботу оцінено позитивно.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Кітіченку Андрію Сергійовичу

ступінь доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина
за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

ЗАВІРШЕНО
Заступник начальника відділу керування
Полтавського державного аграрного
університету
Олена ПИХУЛЯ



(підпис)

Андрій ЗАМАЗІЙ